

Clàudia Pujol Devesa

**Els casos més
impactants del forense
Narcís Bardalet**

arallibres

Primera edició: octubre del 2023

© Dels textos: Clàudia Pujol Devesa, 2023

© D'aquesta edició:

Ara Llibres

Carrer del Perú, 186

08020 - Barcelona

www.aralibres.cat

Aquesta és una nova proposta editorial de no-ficció que ens enorgulleix impulsar i compartir amb el públic lector. La realització i difusió d'aquesta obra compta amb la dedicació entusiasta de tot l'equip d'Ara Llibres: Gerard Espelt, Elisenda Freixas, Sònia Herrera, Xavier Mallafré, Alba Morcillo, Mònica N. Irún, Alba Nebot, Judit Monferrer, Albert Ortuño i Iñaki Villanova.

Direcció editorial: Joan Carles Girbés

Edició: Marta Abella

Correcció: Isaber Rosell (GroWords) i M. Mercè Riu Codinach

Disseny de coberta: Marc Cubillas

Fotocomposició: Gama, S.L.

Impressió: Romanyà Valls

ISBN: 978-84-1173-032-7

Dipòsit legal: B 16425-2023

Tots els drets reservats als titulars del *copyright*.

Taula

Abans de començar... <i>El retorn de Narcís Bardalet</i>	9
Vist i no vist. <i>Sant Pere Pescador, 1980</i>	15
El segon home. <i>Castelló d'Empúries, 1988</i>	35
Una maledicció anomenada Alzheimer. <i>Empuriabrava, 1993</i>	55
Malson d'una nit d'estiu. <i>L'Estartit, 1990</i>	65
Les últimes hores de Salvador Dalí. <i>Figueres, 1989</i>	79
Ningú. <i>Cap Norfeu, 1986 / Capmany, 1993</i>	97
Crim i càstig al barri gitano. <i>Figueres, 2006</i>	113
L'àngel esquarterador. <i>Cambrils, 1984</i>	129
El guerrer dissecat. Anatomia del <i>negre de Banyoles</i> . <i>Banyoles, 1992</i>	149
Última nit a l'Empordà. <i>Sant Pere de Rodes, 1988</i>	171
Epíleg de Narcís Bardalet. <i>Jo confesso</i>	183

Vist i no vist

Sant Pere Pescador, 1980

Ho havien concebut com la seva última oportunitat com a parella. Cap dels dos no ho havia expressat verbalment amb aquests termes, però aquelles vacances a la Costa Brava tenien el regust inequívoc de tot o res. Com a mínim Ruth Bauer no s'havia pogut treure de sobre aquesta sensació durant els quinze dies que havien passat a l'apartament de Sant Pere Pescador. El rellotge de polsera marcava dos quarts de dotze del migdia. Va decidir posar-se a fer l'última maleta, la dels nens. Les samarretes i els pantalons curts d'en Ronnie a sota i els vestidets de l'Elisabeth al damunt. Si tot anava tal com havien previst, l'endemà ja es despertarien a Suïssa.

No podia dir que aquella treva estival li hagués anat malament. Havia pres el sol de manera desmesurada. Molt possiblement, la pell se'n ressentiria algun dia, però en aquell moment la salut no la preocupava gens. El seu cos pàl·lid li havia demanat exposar-se a radiacions intenses, de la mateixa manera que un naufrag necessita aferrar-se a l'últim tauló, i li havia fet cas. La Ruth pensava que les infiltracions de melanina eren una forma com qualsevol altra de carregar bateries. I ella necessitava urgentment carregar bateries.

Tampoc no podia negar que, durant aquells dies, hi havia hagut moments moderadament feliços. Com per exemple, quan l'Elisabeth va aprendre a nedar amb braçals. Nedava amb la boca oberta i, cada dos per tres, engolia una bona dosi d'aigua. En Ronnie també havia progressat, aquàticament parlant, i s'havia tirat del trampolí per primera vegada. En Bernard l'havia aplaudit molt. El millor dia havia estat, però, quan havien visitat les ruïnes d'Empúries. Bufava la tramuntana i les vistes sobre el golf de Roses eren esplèndides. Els nens s'amagaven en els forats de les antigues cases romanes i es feien passar per morts, fins que a un dels dos se li escapava el riure. Aquell riure encomanadís que es propagava per tot el jaciment, potser ajudat per la tramuntana. Encara semblava que el sentia. La Ruth havia pensat aleshores que els nens tenien la facultat d'omplir molts dels seus silencis, però no tots. I que no tenia sentit seguir autoenganyant-se.

Els crits de la seva veïna d'apartament, la Claire Soucisson, amonestant la seva filla adolescent per la roba que havia triat, van tornar-la a la realitat. La Ruth va pensar que la jove Violette devia haver-se posat una d'aquelles minifaldilles que li quedaven tan bé però que provocaven, per a desesperació de la seva mare, que una corrua de barbamecs la seguissin a totes hores. L'àvia, que també els havia acompanyat de vacances, feia veure que no s'adonava de la tensió existent entre la filla i la seva neta. Però la Ruth estava convençuda que a aquella senyora d'aparença tan discreta que semblava que es podia esvaïr en qualsevol moment no li passava res per alt.

Va mirar per la finestra i va veure com en Bernard i els nens estaven carregant les maletes al totterreny.

En Bernard... De vegades, tenia la sensació que no el coneixia, que el pare dels seus fills era un estrany que acabava d'irrompre a les seves vides. Li feia la sensació que tenia una altra mirada, un altre tacte, que feia una altra olor. No recordava amb exactitud quina era la primera vegada que l'havia ofuscat aquesta impressió. Potser a partir del naixement de l'Elisabeth, ara feia dos anys. En el fons, sabia que era una sensació inexplicable i sense fonament. I per això no l'havia volgut compartir amb ningú.

En Bernard detestava els comiats. I en aquell moment ja es penedia d'haver acceptat sumar-se al dinar multitudinari que preparaven els seus veïns d'apartament. Bé, de fet havia estat la Ruth qui ho havia acceptat. «Serà la fi de festa», li havia dit, i ell no havia volgut contradir-la. Últimament procurava no contradir-la. Passaven per un moment delicat i massa sovint no sabia com actuar. Quan es van conèixer, es deien i feien les coses amb naturalitat. Eren sincers i cadascun sabia què pensava l'altre, sense necessitat de paraules. Però en algun moment dels últims anys, tot havia començat a torçar-se. No sabia ni quan ni per què, i l'exasperava no trobar una resposta racional.

Ell era un home de números. I, com tants homes de números, creia que les xifres també servien per explicar els comportaments humans. De fet, s'havia passat les vacances intentant desxifrar els silencis, els comentaris sense acabar i les expressions facials de la Ruth. Fins i tot havia ideat un sistema estadístic, de l'1 al 5, per quantificar-los. Un 1 eren els silencis prolongats. Un 2, les frases evasives. Un 3, la mirada trista, abatuda, impotent. Un 4, les celles arquejades de ràbia. Un 5, els rictus que denotaven

menyspreu. Aquests últims eren els pitjors. Després d'un dia amb molts números 5, la paraula *divorci* li martellejava el cervell.

En Bernard s'havia arribat a plantejar la possibilitat que una tercera persona s'hagués immiscit en les seves vides, però ho havia descartat aviat. Totes les proves demostraven més aviat el contrari. Una altra hipòtesi era que ella tingués alguna mena de depressió. De vegades, la veia amb un estat d'ànim decaïgut. Eren els dies que detectava molts números 3. Fins aleshores ho havia atribuït al cansament, però ara començava a pensar que potser era alguna cosa més que això. En Ronnie i l'Elisabeth no paraven quiets. Probablement, un metge els hauria diagnosticat hiperactivitat. Però en Bernard es negava que un doctor posés un nom modern que sonava a malaltia a dos nens que l'única *disfunció* que tenien era la seva inquietud. Va carregar el para-sol i la cadireta de l'Elisabeth, i va deixar un espai al portaequipatges per encabir-hi l'última maleta. Un viatge més i ja ho tindrien tot a punt.

Mentre en Ronnie i l'Elisabeth començaven a pujar escales amunt, en Bernard va aguantar la porta perquè sortissin un matrimoni italià, els Pupardelli, amb el seu fill de vuit anys, les bessones de tres i el gos d'edat indefinida. No li agradaven els gossos i tenia molt clar que, si algun dia els nens n'hi demanaven un, no cediria a l'extorsió. Abans d'arribar al seu apartament va creuar-se amb una Violette emmurriada. L'únic que duia al damunt era una espècie de brusa llarga o de vestit curt. Ell no era capaç de distingir una peça de l'altra. Va pensar que, encara que la seva mare s'encaparrés a vestir-la amb roba folgada, a Sant Pere Pescador no hi havia tela suficient per tapar la fogositat que desprenia...

Eren les dotze del migdia quan en Bernard i els nens entraven a l'apartament per agafar la maleta que faltava i carregar-la al totterreny.

—Bernard, no us n'aneu tot just havent dinat! Va, fem un últim bany! —va insistir Daniel Brinck. L'alemany i la seva esposa, Hannah, havien confraternitzat de seguida amb els Bauer. En Daniel era enginyer com ell i des del primer dia havien trobat un filó de conversa. La Ruth i la Hannah tenien fills d'edats similars i aquesta circumstància ja garantia un diàleg fluid entre elles. En Bernard considerava que, de tots els veïns del bloc d'apartaments, els Brinck eren els més normals; si s'entén normalitat com similitud a un mateix.

—Prefereixo conduir de dia, Daniel. Tenim vuit hores fins a Suïssa. Si marxem ara, ja arribarem a mitjanit.

—Són les quatre de la tarda. Passareu una calor espantosa al cotxe. Fem un bany tots plegats i cap a les set, a la fresqueta, us n'aneu. Què me'n dius?

Si algú podia convèncer un home metòdic i previsor com en Bernard, era en Daniel.

—Deixa'm comentar-ho a la Ruth —va dir.

A la platja devien ser uns quinze adults i uns vint infants, els mateixos que unes hores abans havien compartit un d'aquells arrossos d'inspiració caldosa, però de realització socarrimada. A la Ruth no se li havia posat gaire bé. Es notava encara amb la panxa inflada i això la molestava. Va mirar al seu voltant i la va envair la sensació que tots aquells matrimonis, els Brinck, els Pupardelli, els Soucisson..., eren feliços a la seva manera. Tots, menys ella. Potser es tractava de buscar una manera. Però com?

Va començar a posar crema protectora a l'Elisabeth. En Ronnie ja s'havia desvestit, s'havia posat el seu banyador preferit, el blau, i havia estirat la tovallola. I, sense que ningú el veiés, havia agafat un parell de grapat de sorra per arrebossar l'esquena de la seva mare i la seva germana. De seguida es va adonar, però, que aquell *divertimento* no havia estat una bona idea. Els plors de l'Elisabeth i l'esbroncada que li va clavar la mare van dissuadir-lo de continuar. En Ronnie es va quedar immòbil a la tovallola, amb la mirada clavada a terra i amb els ulls plens de llàgrimes. La Ruth es va penedir de seguida d'haver-lo escridassat. Sovint s'oblidava que, tot i ser el fill gran, només tenia sis anys. En acabar d'untar la nena amb protecció solar, es va girar per posar-ne a en Ronnie. Però el nen ja havia desaparegut. Va pensar que, després dels crits, se'n devia haver anat a l'aigua amb el seu pare o els amics, i sense haver-se posat crema. «Dimoni de nen!», va murmurar per dins.

Eren dos quarts de sis de la tarda quan els pares van començar a cridar els nens perquè s'acostessin a berenar.

—I en Ronnie? —va preguntar la mare, en veure arribar en Bernard tot sol.

—Però que no era amb tu? —es va esverar el pare.

—He estat tota l'estona jugant amb l'Elisabeth. Fa més de mitja hora que no el veig. Oh, déu meu! Algú ha vist en Ronnie? Ronnie!!!

A mesura que passaven els minuts, la temença que el nen s'havia ofegat augmentava. A banda dels Bauer, diversos adults van entrar a l'aigua per rastrejar contra rellotge l'entorn més proper. La percepció generalitzada era que, d'un moment a l'altre, una onada els retornaria

el cos del petit flotant. Bufava un lleuger vent de llevant i en Daniel va proposar ampliar el radi de recerca fins a un pal de telefonia que hi havia aproximadament a un parell de quilòmetres d'on es trobaven. No s'atrevia a exposar-ne el motiu en veu alta. En Bernard, però, ja li havia llegit el pensament. En Daniel sospitava que, si el nen s'havia ofegat poc després que la seva mare el perdés de vista, feia gairebé una hora, el vent podia haver-lo desplaçat dos quilòmetres més amunt del lloc on havien plantat la tovallola. En Ronnie només pesava vint-i-tres quilos. Potser era un càlcul poc científic i un pèl precipitat, però ho havien d'intentar. El temps no jugava, precisament, a favor seu.

Mentrestant, la Ruth, acompanyada de la Claire, la Violette i un matrimoni austríac amb el seu fill, van decidir fer una batuda entre uns espessos matolls que eren a uns quants centenars de metres. La mare d'en Ronnie encara mantenia l'esperança que, després de l'esbroncada, el nen s'hagués amagat entre les bardisses o entre les dunes. No seria la primera vegada que es feia fonedís per escapar-se d'un càstig, però mai una trapelleria així havia durat tanta estona. Interiorment, però, tenia la intuïció que alguna cosa no rutllava. L'última imatge que tenia del seu fill era al damunt de la tovallola i amb els ulls entelats de llàgrimes. Després havia acabat de posar crema a l'Elisabeth i quan s'havia girat ell ja no hi era. Quants minuts havien passat? Dos? Tres? Cinc com a màxim? On podia arribar en cinc minuts sense que ningú no el veiés? Podien haver-lo segrestat davant de trenta persones i que ningú no s'adonés de res? Semblava impossible. S'estava deixant alguna cosa que li semblava important, però no aconseguia atrapar aquest pensament.

Quan va arribar la Guàrdia Civil, els Bauer i els veïns del bloc d'apartaments ja havien perdut qualsevol esperança de trobar el nen amb vida. L'agent va passar-se la mà per la barbeta mal afaitada. Estava perplex. No s'havia trobat mai un cas així: que un nen de sis anys desaparegués davant de tantes persones i ningú no veiés ni sentís res. A més, es donava la circumstància que totes aquelles famílies, de diferents nacionalitats, s'havien conegut al llarg d'aquell estiu. Això feia impensable que pogués haver-hi interessos acordats o creuats entre ells. En l'interrogatori tots coincidien que en Ronnie havia desaparegut com per art d'encanteri. Després de la seva mare, ningú no l'havia vist més.

L'única cosa estranya que havien observat tres o quatre persones, entre elles la Ruth, era la presència d'un home de mitjana edat que practicava el nudisme a una trentena de metres d'on s'havien col·locat. Ningú, però, no l'havia vist de prop i les consideracions al voltant de l'home enigmàtic eren d'allò més confuses. Els que el recordaven coincidien a descriure'l com un home corrent, ni alt ni baix, ni prim ni gras, ni atlètic ni flàccid, ni massa blanc ni massa bronzejat. Per a l'agent no hi havia definició més descoratjadora que la d'«era un home normal». Va deixar anar un sospir. En la seva professió estava avesat a interrogar testimonis amb poca memòria i amb uns dots d'observació poc desenvolupats. A més, havia d'admetre, encara que fos a contracor, que les presons estaven plenes de criminals del tot anodins. Potser la principal virtut d'un delinqüent era passar desapercebut, va pensar. Tothom l'ha vist, però ningú no l'ha vist a efectes pràctics.

S'havia fet fosc. L'agent va deixar marxar els veïns als respectius apartaments i va assegurar als pares, molt afli-

gits, que l'endemà una brigada de la Guàrdia Civil rastrejaria la platja de Sant Pere pam a pam. També els va garantir que destinaria una persona a seguir la pista de l'home enigmàtic. Si tornava a aparèixer, no s'escaparia. L'agent confiava que la batuda els pogués proporcionar alguna línia d'actuació més clara perquè, francament, tenia poques esperances que poguessin acabar identificant un home sense deformitats físiques destacables, d'entre vint i seixanta anys d'edat, que l'únic delictes aparent que havia comès era el d'exhibicionisme.

Aquella nit a tots els veïns els va costar conciliar el son. La desaparició d'en Ronnie, l'interrogatori de la Guàrdia Civil i la reubicació dels Bauer al bloc d'apartaments havia suposat un gran trasbals. Eren les tres de la matinada i encara es podien veure els llums encesos de les habitacions de la Violette i de la seva àvia, dels Pupardelli i, és clar, dels Bauer. D'altres, com Daniel Brinck, tenien el llum apagat, però tampoc no dormien. L'enginyer alemany no podia evitar pensar que, si no hagués insistit perquè es quedessin aquella tarda, el nen no hauria desaparegut.

La batuda va començar a l'hora prevista. Sis guàrdies civils i dos gossos ensinistrats, acompanyats pels veïns i uns quants voluntaris, avançaven lentament entre els matolls, intentant trobar una explicació a tot plegat. Davant del grup hi anaven els Bauer. Durant aquella nit, la pitjor de la seva vida, s'havien discutit agrament, s'havien culpats l'un a l'altre de la desaparició d'en Ronnie i s'havien perdut el respecte. Havia estat una nit amb nombrosos números 4 i molts números 5. Una nit en què s'havien disparat totes les alarmes. En aquell moment, els ulls d'en Bernard delataven la impotència després de la

ira; els de la Ruth, la consternació després del plor. Afortunadament, l'Elisabeth no anava amb ells. L'àvia Soucisson s'havia ofert per fer-se'n càrrec.

Una lleugera brisa marina alçava la capa més superficial de la sorra i els l'escopia a la cara. La Ruth va pensar en l'última trapelleria d'en Ronnie i en l'esbroncada que li havia clavat. Ara pagaria el que fos perquè tot hagués estat un malson, perquè es despertés i, al costat de la seva tovallola, hi hagués el seu fill estirat. Va ser aleshores quan va recordar un detall que fins llavors se li havia resistit. El nen, en arribar a la platja, havia estirat la seva tovallola. N'estava completament segura. Però la tovallola havia desaparegut amb ell. Va comentar-ho primer a en Bernard i després a l'agent de la Guàrdia Civil que dirigia la batuda. Aquell detall tant podia ser important com no significar res. En tot cas, la hipòtesi que hagués mort ofegat perdia força. Difícilment un nen va a banyar-se amb la tovallola. Què podia haver passat, doncs? L'havien segrestat?

Sis hores després d'haver començat la batuda seguien sense tenir cap resposta. No tan sols no havien trobat la tovallola, sinó tampoc cap rastre del petit. I les màquines que netejaven la platja no havien topat amb res substancial. No havien avançat gens.

Feia una setmana que haurien d'haver tornat a Suïssa i encara eren a Sant Pere Pescador. En Bernard era conscient que, si no volia perdre la feina, no podia demorar més l'estada a la Costa Brava, encara que fos per un motiu plenament justificat. A més, ell i la Ruth ja no podien ajudar en res. Tot estava en mans de la Guàrdia Civil.

Havien estat uns dies molt intensos. Els agents havien preguntat a totes les urbanitzacions i els càmpings propers si havien vist el nen, sol o acompanyat. Ningú no l'havia vist. L'home enigmàtic tampoc no havia tornat a aparèixer a la platja de Sant Pere. I, a més, s'havia publicat la fotografia d'en Ronnie als diaris, sense cap resultat. O sense cap de fiable. Hi havia hagut un parell de trucades misterioses fetes des de Mallorca per algú que afirmava haver segrestat el petit i en demanava un rescat. Però tan bon punt la Guàrdia Civil s'havia posat a investigar-les, les trucades no s'havien tornat a produir. Eren altre cop al punt de partida. Què havia passat amb en Ronnie?

Tres anys més tard, l'estiu del 1983, en Dirk cavava sense descans un forat a la platja de Sant Pere Pescador. Estava convençut que sota la sorra havia d'haver-hi el mar. És clar que, amb una pala i una galleda de joguina, les prospeccions avançaven més a poc a poc del que volia. Va decidir demanar ajuda al seu amic Sven. Amb dues pales, el pou estaria enllestit abans. Tan bon punt l'Sven va introduir la pala dins el pou, va notar que havia topat amb alguna cosa.

—Aquí hi ha una pedra, Dirk —va dir l'Sven.

—No hi ha pedres sota la sorra —va contestar en Dirk—. El que passa és que no tens força.

—Doncs prova-ho tu mateix! —va exclamar l'Sven, ofès.

En Dirk no es va fer pregar. Però la seva pala també va topar amb un objecte dur. Tots dos van estirar-se completament a la sorra amb el cap inclinat dins del pou

per intentar descobrir què hi havia allà sota. Al final, en Dirk va anar a buscar el seu pare perquè els ajudés.

El nen no podia preveure com acabarien les seves innocents prospeccions a la sorra. No entenia per què el seu pare se n'havia anat a parlar amb la Guàrdia Civil just després d'inspeccionar el pou, ni per què ara començaven a arribar diversos policies vestits amb un uniforme de color verd i amb uns ridículs barrets triangulars al cap. Tenia el pressentiment que havien fet una descoberta important. Potser es tractava d'un tresor enterrat a la sorra pels pirates, com en els contes. Si era això, suposava que una part del botí li pertocava. A ell i a l'Sven. Només l'estranyava veure el seu pare amb un posat tan seriós.

Narcís Bardalet va arribar a la platja de Sant Pere Pescador poc després que la Guàrdia Civil i al mateix temps que el personal de la funerària. L'única informació que el jutge li havia proporcionat per telèfon era que uns nens que jugaven a la sorra havien trobat un crani humà, en un indret prop de la desembocadura del riu Fluvià. Sabia prou bé què significava allò. Si s'havia trobat un crani, no era descartable que es poguessin trobar més ossos, potser fins i tot la resta del cos. De fet, si es va afixar tant per arribar-hi va ser, justament, per evitar que algun barroer de la funerària cavés un sot i amb quatre palades s'endugués la meitat dels ossos. Això si és que n'hi havia més...

Feia una calor sufocant. Bardalet va lamentar no haver-se posat un banyador sota els pantalons del xandall. Es va treure la samarreta i, amb una pala, va començar a obrir un sot d'un metre de diàmetre, aproximadament, al voltant del crani. Era una tasca àrdua i feixuga, fins i tot per

a un home atlètic com ell. De seguida es va posar a ajudar-lo l'empleat de la funerària Simón Brugat. Al voltant del forat, i formant un cercle, s'hi havien aplegat un bon nombre de banyistes curiosos. A Bardalet li va passar pel cap que un circ romà no devia ser una cosa gaire diferent d'aquell espectacle improvisat que els oferia. Va donar un cop d'ull als tres guàrdies civils que intentaven mantenir a tothom prou allunyat perquè no interferissin en la seva feina. Va pensar que amb aquell uniforme devien passar una calor espantosa, encara que no ho demostrassin. Per ser més exactes, semblaven immutables. Potser treure's la jaqueta era considerat una actitud antimilitar.

De seguida va adonar-se que allà no tan sols hi havia un crani, sinó tot un esquelet, o almenys una part. Com a bon coneixedor de l'anatomia humana, va començar a obrir camí amb la pala en sentit vertical. Tal com suposava, després del crani van aparèixer les vèrtebres, els omòplats, els ossos dels braços i, finalment, la pelvis. Cada resta òssia que extreia la col·locava al damunt d'un sac obert que la Guàrdia Civil havia estès a la sorra. Mentre buscava infructuosament els ossos de les cames, va trobar-se un banyador de niló de color blau. Per moments el cor se li va comprimir. Ja ho havia intuït per la mida dels ossos, però ara les reduïdes dimensions d'aquella peça de roba li ho confirmaven: es tractava del cadàver d'una criatura. Va notar que li faltava l'aire i es va sentir lleugerament indisposat. Però havia de seguir.

A un metre de fondària, la sorra estava molt dura i la pala ja no resultava suficient. Bardalet va demanar a l'agent que li passés un pic. Si volia traspasar aquell mur de sorra compacta li seria més útil una eina d'acer acaba-

da en punta. Però les cames de la criatura no apareixien enlloc. Bardalet va veure's obligat a admetre que havia excavat un pou massa petit i que calia obrir més la base. Això volia dir tornar a començar. Va eixugar-se la suor del front i va respirar profundament.

Les cames van aparèixer un quart d'hora després. Estaven en posició horitzontal, fet que significava que la criatura havia mort asseguda o l'havien enterrada asseguda. La sorra, a aquella profunditat, estava completament tenyida de material de putrefacció. I si el banyador no s'havia podrit era perquè estava elaborat amb un teixit sintètic molt resistent. Per l'estat del cos, Bardalet va deduir que feia més de dos anys que era allà sota.

—Escolti, doctor —va sentir que li deia un guàrdia civil—. Si la memòria no em falla, per aquí va desaparèixer un nen fa uns anys i em sembla que mai més no se'n va saber res. Ja miraré als expedients.

Aleshores Bardalet ho va recordar. Havia passat l'estiu del 1980, just després d'haver tornat de Lizarra. Ell no havia arribat a visitar l'escenari dels fets, però sí que havia seguit el cas a través dels diaris. Juraria que es tractava d'un nen suís. La premsa havia especulat molt sobre què havia pogut passar: que si s'havia ofegat, que si l'havien segrestat, que si l'havien assassinat... Però s'havien acabat descartant totes les hipòtesis. El va envair un sentiment d'esperança. Potser sí que es tractava del mateix nen. De totes maneres, no volia precipitar-se a treure conclusions.

Quan Bardalet va anar a dormir aquella nit, la Guàrdia Civil ja estava pràcticament segura d'haver localitzat el cos del petit Ronnie.

Bernard Bauer tenia la platja de Sant Pere Pescador impresa dins la retina. Sis quilòmetres de sorra fina condensada en la capa sensitiva del fons de l'ull. De dia, la vida seguia succeint-se mecànicament i tristament, però a les nits tenia malsons que el remetien a la Costa Brava. Algunes vegades es veia a si mateix gratant desesperadament a la sorra per intentar localitzar en Ronnie; d'altres, li semblava veure el seu fill dins l'aigua demanant auxili i ell, tot i que bracejava amb fúria, no hi arribava mai. En una ocasió, la Ruth també li havia explicat un somni angoixant que tenia repetidament: observava un banyista que marxava amb un sac de tovallola a l'esquena i alguna cosa a dins que no parava de moure's. Mai no li podia veure la cara, perquè sempre es despertava abans d'atrapar-lo. En Bernard estava convençut que, igual que ell, la Ruth tampoc no ho havia superat. Però no en parlaven. De fet, feia temps que s'havien separat i només consensuaven, tan civilitzadament com podien, tot allò que feia referència a l'Elisabeth.

La trucada, el dia anterior, d'aquell traductor de la Guàrdia Civil que xampurrejava l'alemany l'havia deixat desconcertat. Tot i la pèssima sintaxi i algun error de concordança, el missatge era inequívoc: estaven gairebé segurs d'haver localitzat el cadàver del seu fill i el necessitaven per identificar-lo. No es veia capaç d'anar-hi sol, però no podia avisar la Ruth. No ho hauria suportat. Que un dels dos hagués de passar per aquell calvari havia de ser suficient. Va despenjar el telèfon dues vegades. La primera per trucar al seu amic Rolf Eismann i la segona, per intentar localitzar Richard Hofstetter, l'inspector de policia de la Interpol suïssa, amb qui mantenia una bona relació.

La platja de Sant Pere era exactament tal com la recordava. Aquella sorra fina, agradable per caminar al damunt, però molesta a l'hora de desprendre-se'n. Aquell mar traïdor. Aquells matolls que havien crescut i s'havien espessit des de l'última vegada que hi havia estat. Aquelles muntanyoles de sorra que canviaven de fesomia en funció de la intensitat i la direcció del vent. La Guàrdia Civil li va preguntar si seria capaç de conduir-los al lloc on havien vist en Ronnie per última vegada. Ell havia assentit. L'acompanyaven, a banda de l'amic de la família, un parell de guàrdies civils, el forense Narcís Bardalet i el cònsol d'Alemanya, Hans Reiner, que s'encarregava de traduir-los les converses. També hi anava, a títol personal, l'agent Hofstetter. Si en Bernard havia omès presentar-lo com a membre de la Interpol era per evitar que la Guàrdia Civil pogués sentir-se molesta.

La sensació d'irrealitat que havia precedit aquella caminada va arribar al punt culminant quan en Bernard va aturar-se davant del forat que Bardalet havia excavat el dia anterior.

—En Ronnie va desaparèixer exactament aquí —va sentenciar.

—N'està completament segur? —va inquirir un dels guàrdies civils—. Vull dir que aquí és on vam trobar el seu cos. Seria un miracle...

—N'estic segur —va interrompre'l—. Com comprendran, aquest paisatge el tinc gravat al cervell des de fa tres estius.

Havia estat una reflexió serena, però no melodramàtica, i Bardalet va considerar que el pare d'en Ronnie es-

tava preparat per sentir la part de la història que ja donaven per vàlida. Va explicar-li que havien trobat el cos del nen enterrat sota la sorra a un metre de profunditat i a vint-i-set metres de l'aigua, en posició asseguda i amb els braços estirats i perpendiculars al voltant del cos. Bardalet va confessar-li que la seva impressió era que havia mort plàcidament. S'ho havia pensat uns segons abans d'utilitzar aquest adverb, ja que temia que pogués ser interpretat malament. Però no va ser així. L'enginyer suís havia entès prou bé que, amb la paraula *plàcid*, aquell forense jove i aparentment competent s'inclinava per descartar una mort per causes criminals. Bardalet va confessar-li que l'autòpsia no havia revelat cap fractura de crani ni cap os trencat, i que el banyador del nen estava intacte. En Bernard es va interessar per la tovallola de platja d'en Ronnie i Bardalet li va comentar que, possiblement, havia tingut la mateixa dissort que el nen: havent-se passat tant de temps enterrada sota la sorra i en contacte amb la humitat, s'havia anat descomponent fins a desaparèixer. El resum era que intuïen què no havia passat, però l'explicació de la causa de la mort se'ls resistia.

Bardalet sabia que la investigació forense pròpiament dita s'havia acabat: el cos estava identificat. Totes les dades del seu informe coincidien amb la informació proporcionada pel pare. L'esquelet es corresponia amb l'edat, i la data de la mort, amb l'estat del cadàver. Per no parlar de les coincidències dentals. A en Ronnie li faltaven algunes dents i la seva dentadura havia estat tractada a Suïssa —concretament, se li havia practicat una petita operació d'esmolament abans d'anar-se'n de vacances a la Costa Brava. Això pel que feia a les dades purament tècniques. Però encara hi havia dos elements més a tenir

en compte: el pare havia reconegut inequívocament el banyador blau de niló, i l'escenari on havia desaparegut era exactament el mateix on l'havien localitzat. Com si mai no s'hagués mogut d'allà. De fet, Bardalet començava a creure que mai no s'havia aixecat del damunt de la tovallola.

Encara que fos diumenge, Bardalet va decidir passar pel despatx i estar-s'hi una estona. Necessitava pensar amb tranquil·litat, i a casa seva, amb en Narcís júnior i l'Enric corrent amunt i avall, era impossible. Quan es trobava enmig d'un cas complicat, tenia el costum de tancar-se al despatx, desconnectar el telèfon i intentar plasmar damunt d'un paper tot el que sabia i el que no. Era com si el fet de posar-ho per escrit l'ajudés a aclarir les idees. I, en algunes ocasions, en aquell paper blanc havia aparegut inesperadament una resposta.

A l'entorn del cas Ronnie s'esgrimien tres hipòtesis: la número u era que el petit s'hagués ofegat, l'aigua l'hagués retornat a la sorra i l'hagués colgat just al mateix lloc on la seva mare li havia de posar la crema. Punts forts: validaria la mort no criminal que apuntava l'autòpsia, va anotar Bardalet. Punts febles: un nen no va a banyar-se amb la tovallola al damunt i difícilment s'ofega davant de quinze adults sense que ningú no vegi ni senti res. A més, segons les declaracions del seu pare, en Ronnie sabia nedar molt bé. Però el més inversemblant de tot era que una onada el retornés a la sorra i el colgués exactament al mateix lloc on havia desaparegut. Això fregaria el fenomen paranormal i Bardalet no creia en els fenòmens paranormals.

La teoria número dos era que l'haguessin mort i després l'haguessin enterrat just al lloc on havia desapare-

gut. Punts forts: tot i que l'autòpsia revelava que el nen no tenia cap contusió, no es podien descartar altres morts que no deixessin marca. Si algú l'havia ofegat, degollat, apunyalat o enverinat, tres anys després i atesa la putrefacció del cos, no es podria detectar. Punts febles: se'l podien endur de la platja sense que ningú no se'n adonés? I quin sentit tenia enterrar-lo en posició asseguda, al lloc exacte de la berenada? Sols a una ment molt perversa podia acudir-se-li aquesta salvatjada.

Bardalet es va adonar que només quedava una tercera hipòtesi. Però era tan irreal que li costaria convèncer el jutge instructor perquè s'investigués. Així i tot, ho havia de provar. Segons el seu parer, hi havia prou indicis.

El jutge trigaria mitja hora llarga a cedir a la petició del forense.

Bardalet va obrir el sobre que contenia l'informe d'una càtedra de Geologia de la Universitat de Barcelona. L'estudi estratogràfic tenia diverses pàgines, però de seguida va aconseguir localitzar els fragments que li interessaven. L'informe afirmava que, en zones de corrents fluvials subterranis o a prop de les desembocadures dels rius —a Sant Pere Pescador hi desemboquen el Fluvià i la Muga—, es podien produir petits enfonsaments del terreny, sobretot després d'uns dies de pluges intenses. I, segons els arxius dels serveis meteorològics, dos dies abans de la desaparició d'en Ronnie s'havia registrat una important tempesta d'estiu.

Això era el que sospitava. Per més estrany que pogués semblar, a en Ronnie se l'havia empassat la terra! Després de l'esbrancada de la mare per haver-li tirat sor-

ra al damunt, el petit s'havia quedat assegut al damunt de la tovallola, quiet i plorós. Aleshores, una inoportuna i tràgica esllavissada del terreny, en un indret d'aiguamolls i arenes movedisses, el devia haver deixat completament colgat, a ell i la tovallola, en cosa de segons i sense que ningú no s'adonés de res.

Bardalet se sentia cada vegada més marejat. Necessitava que li toqués l'aire. Va deixar l'informe sobre la taula, va tancar la porta del despatx i va pujar a la seva Sanglas verda, que tenia aparcada allà al davant.

De camí cap a casa li va venir a la memòria que, més o menys per les mateixes dates del cas del nen suís, s'havien denunciat la desaparició d'uns quants caps de bestiar en granges properes a Sant Pere Pescador. Tot i que sempre s'havien atribuït a un robatori, la veritat és que mai no se n'havia trobat l'autor. Arran dels últims esdeveniments, Bardalet no descartava que aquelles misterioses desaparicions de bestiar tinguessin alguna cosa a veure amb els enfonsaments de terres que s'havien produït l'estiu del 1980 a l'Empordà. Va notar que la moto feia un soroll estrany i es va prometre que aquella mateixa tarda la duria al taller d'en Pitu i la deixaria al seu mecànic de confiança perquè la revisés. No podia arriscar-se que li fallés algun matí mentre portava el seu fill gran a l'escola.

Va pensar que la felicitat era alguna cosa semblant a contemplar en Narcís júnior assegut damunt del dipòsit de gasolina de la Sanglas, amb les galtes vermelles i moquejant pel fred i la tramuntana.

En Ronnie tenia la mateixa edat que en Narcís quan l'allau de sorra el va sepultar.